

OPINIE

'Staakt-het-vuren is geen oplossing voor het structurele geweld tegenover Palestina'

29/05/21 om 11:13 Bijgewerkt op 28/05/21 om 13:49

([//www.knack.be/nieuws/auteurs/vrije-tribune-9.html](https://www.knack.be/nieuws/auteurs/vrije-tribune-9.html)) **Vrije Tribune** ([//www.knack.be/nieuws/auteurs/vrije-tribune-9.html](https://www.knack.be/nieuws/auteurs/vrije-tribune-9.html))
[/vrije-tribune-9.html](https://www.knack.be/nieuws/auteurs/vrije-tribune-9.html))

Hier geven we een forum aan organisaties, columnisten en gastbloggers

'Om dit koloniale geweld een halt toe te roepen is er ook een staakt-de-blokkade, een staakt-de-bezetting en een staakt-de-apartheid nodig', schrijven Koenraad Bogaert, Itamar Shachar en Sigrid Vertommen van de UGent.

Een Palestijnse arbeider overschouwt vernielingen van de bombardementen in Beit Lahiya, een stad in het noorden van de Gazastrook (26 mei 2021)

Sinds vrijdag hebben Hamas en de Israëlische overheid een staakt-het-vuren afgekondigd. Dit moet een einde maken aan de recente escalaties en de meest zichtbare en spectaculaire vormen van geweld: de luchtbombardementen, raketaanvallen, raids, clashes en het bloedvergieten "aan beide kanten". Deze voorlopige wapenstilstand is zonder twijfel een opluchting. Vooral voor de bijna 2 miljoen Palestijnen in Gaza die opnieuw naar adem kunnen happen, hun families' wonden kunnen helen, hun doden kunnen begraven en hun vernielde huizen en levens kunnen proberen herop te bouwen.

KNACK
NIEUWSBRIEF

Wees gerust. Je kan elk moment uitschrijven.
Lees [hier](https://www.roularta.be/nl/privacy-policy) (<https://www.roularta.be/nl/privacy-policy>) ons privacybeleid.

Een update van het laatste nieuws,
's morgens, 's middags of rond 18u
- in jouw mailbox

REGISTREER U

Maar een staakt-het-vuren biedt geen oplossing (https://www.amnesty.org/en/get-involved/take-action/end-the-violence-in-occupied-palestinian-territories/?utm_source=FBPAGE-IS&utm_medium=social&utm_content=4853880032&)

[utm_campaign=Amnesty&utm_term=Making_the_Case_for_Human_Rights-Yes](#)) voor het structurele geweld waarmee de staat Israël het koloniale project ten aanzien van Palestijnen blijft verderzetten. In de vier dagen na het staakt-het-vuren viel de Israëlische politie opnieuw de Al Aqsa moskee binnen en doorheen het land werden meer dan 1500 Palestijnse burgers opgepakt op beschuldiging van 'geweld' of 'aanzetten tot geweld'. Om dit koloniale geweld een halt toe te roepen is er ook een staakt-de-blokkade, een staakt-de-bezetting en een staakt-de-apartheid nodig.

Staakt-het-vuren is geen oplossing voor het structurele geweld tegenover Palestina.

Dit begint natuurlijk met een beter begrip en vooral ook meer publieke aandacht voor de oorzaken van het geweld. Om tot echt duurzame oplossingen te komen, moeten we dus voorbij die vluchtige fascinatie en afkeer voor het geweld en de pijn "aan beide kanten", hoe oprecht die ook moge zijn. Het leidt immers de aandacht af van de historische gelaagdheid van de Israëlisch-Palestijnse kwestie en de vaak veel minder zichtbare, maar dagdagelijkse, koloniale structuren van onteigening, landannexaties, bevolkingstransfers en apartheid. Het is alsof oorzaak en gevolg, na zoveel jaren van aanhoudend geweld, er eigenlijk niet meer toe doen.

Toen onderzoekers van de Universiteit Gent begin vorige week [een statement \(https://www.ugent.be/ps/conflict-ontwikkeling/en/news-events/news/statement-in-solidarity-with-the-palestinian-people\)](https://www.ugent.be/ps/conflict-ontwikkeling/en/news-events/news/statement-in-solidarity-with-the-palestinian-people) publiceerden in solidariteit met het Palestijnse volk, volgden ondertussen meer dan 1.400 medewerkers en studenten hun oproep. Maar evenzeer werd er soms geopperd: 'we wensen liever neutraal te blijven', al dan niet gevolgd door 'we hopen ook dat het geweld snel stopt'. Deze op het eerste zicht veilige keuze om geen politiek of moreel standpunt in te nemen is minder onschuldig als het lijkt. Van zodra we dieper zouden ingaan op de koloniale situatie in Israël/Palestina en het verzet hiertegen, dan moeten we ons ook vragen durven stellen over wat 'neutraal' zijn betekent, zeker in een context van samenwerking met een bezettende macht.

De Palestijnse oproep tot [Boycott Divestment and Sanctions \(https://bdsmovement.net/pacbi\)](https://bdsmovement.net/pacbi) (BDS) stelt dat het onmogelijk is om te poveren 'neutraal' te zijn, en tegelijkertijd partnerschappen aan te gaan met Israëlische onderzoeksinstituten en staatsinstellingen die direct of indirect bijdragen tot de militaire bezetting van vijf miljoen Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever en Gaza, de structurele discriminatie van 1.8 miljoen Palestijnse burgers van Israël (20 procent van de Israëlische bevolking), en het miskennen van het recht op terugkeer van bijna zes miljoen Palestijnse vluchtelingen in de diaspora. En als we de bewuste keuze maken om aan 'real-politiek' te doen en het koloniale machtsonevenwicht tussen Israël's en Palestijnen negeren omdat we 'neutraal' willen blijven, zijn we dan ook bereid te aanvaarden dat het geweld misschien nooit zal stoppen?

Bovendien moeten we als academici ook beseffen dat 'neutraliteit' een luxe is die vele van onze collega's in de rest van de wereld zich niet kunnen permitteren. Zij leven en werken in situaties van onderdrukking. De Zuid Afrikaanse aartsbisschop Desmond Tutu, een wereldbekende anti-apartheid activist verwoordde het ooit treffend: "Als je neutraal bent in situaties van onrecht, heb je de kant van de onderdrukker gekozen. Als een olifant zijn voet op de staart van een muis zet en je zegt dat je neutraal bent, zal de muis je neutraliteit niet waarderen." Desmond Tutu heeft al meermaals [de vergelijking \(https://www.jpost.com/diplomacy-and-politics/desmond-tutu-israel-guilty-of-apartheid-in-treatment-of-palestinians-344874\)](https://www.jpost.com/diplomacy-and-politics/desmond-tutu-israel-guilty-of-apartheid-in-treatment-of-palestinians-344874) gemaakt tussen de situatie van de Palestijnen en zijn eigen ervaringen met Apartheid.

Uit onze samenwerking en onderzoek met partners in het Globale Zuiden, hebben ook wij geleerd dat het vaak onmogelijk is om neutraal te blijven. Sinds vele jaren organiseert de vakgroep Conflict- en Ontwikkelingsstudies van de UGent studiereizen naar Israël/Palestina om onze studenten wegwijs te maken in de politieke situatie aan beide kanten van de Groene Lijn. We leren onze studenten ook hoe ze in situaties van bezetting en onderdrukking empirisch onderbouwd en ethisch verantwoord veldwerkonderzoek kunnen voeren. Onze Palestijnse partners, zoals Birzeit University - waarmee de Universiteit Gent een bilateraal samenwerkingsakkoord heeft - zijn klaar en duidelijk over die samenwerking: "als jullie naar hier komen om onderzoek te doen over ons, dan verspillen jullie onze tijd, maar als jullie gekomen zijn omdat jullie bevrijding verbonden is met de onze, laten we dan samenwerken". Het zijn oorspronkelijk de woorden van de Aboriginal onderzoekster Lilla Watson, maar als inheems en gekoloniseerd volk stellen ook Palestijnen dit steeds explicieter als [voorwaarde \(https://palestineandpraxis.weebly.com/?fbclid=IwAR1a1XheDG0mhNRgWWH7BDBPjszqzqNO0zlvCF1fe00WhkEn9_oVifLQ41A\)](https://palestineandpraxis.weebly.com/?fbclid=IwAR1a1XheDG0mhNRgWWH7BDBPjszqzqNO0zlvCF1fe00WhkEn9_oVifLQ41A) tot universitaire samenwerking.

De misleidende houding van 'neutraliteit' gaat de noodzakelijke confrontatie met sociaal onrecht doelbewust uit de weg en

legitimeert hierdoor eigenlijk de ongelijke machtsverhoudingen, de koloniale situatie en de voortdurende schending van de mensenrechten. Als we erkennen dat we in een geglobaliseerde wereld leven, waar we veel voordelen uit halen, dan mogen we onze ogen niet sluiten voor het onrecht dat ook deel uitmaakt van *diezelfde* geglobaliseerde wereld. We kunnen niet beweren dat we in een 'global village' leven als het gaat over internationale handel, virtuele communicatie, pandemieën, en de mobiliteit van goederen en kapitaal, en tezelfdertijd armoede, uitbuiting, discriminatie en onderdrukking louter voorstellen als 'lokale issues'.

Zo is onze economie bijvoorbeeld verbonden met de bezetting. De Frans-Belgische verzekeringsgigant Axa (<https://bdsmovement.net/news/press-release-un-official-warns-axa-investment-israeli-banks-breach-international-human-rights>) investeert miljoenen euro's in het Israëliëse wapenbedrijf Elbit en in Israëliëse banken die de illegale nederzettingen (<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2019/01/chapter-3-israeli-settlements-and-international-law/>) in de westelijke Jordaanoever financieren. Sinds de vorige 'oorlog' in Gaza in 2014, investeerden banken als BNP Paribas en KBC (<https://www.dewereldmorgen.be/artikel/2021/05/21/bezetting-van-palestijnse-gebieden-levert-banken-in-belgie-geld-op/>) miljarden in bedrijven die volgens de Verenigde Naties (<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25542>) actief betrokken zijn bij de bezetting van de Palestijnse gebieden.

Uiteraard stelt zo'n uitgesproken houding ons bloot aan de obligatie om over alle conflicten en vormen van onderdrukkend en structureel geweld ook een standpunt in te nemen. We kunnen dit als sociale wetenschappers alleen maar toejuichen. Zeker als we dat doen op basis van onze expertise, ons onderzoek, ons "durven denken (<https://www.ugent.be/nl/univgent/waarvoor-staat-ugent/durfdenen>)" en de waarden en normen die we als democratische samenleving verdedigen. Als onderzoekers van de geglobaliseerde maatschappij staan we ook altijd *in* de geglobaliseerde maatschappij.

Ondertussen hebben collega's van de Vrije Universiteit Brussel (https://rhea.research.vub.be/nl/statement-of-solidarity-with-the-people-of-palestine?fbclid=IwAR013l5tm0BH-2QdM7Qr0fpmHWA3vodRjYgvgIUwrVt_uTN19hvSBdxJDsM), Universiteit Antwerpen (<https://docs.google.com/document/d/1ZXsR97PEMuh0ZapA3ZjYJegph7wXlYWLkdTUN7mwMrU/edit>) en de KU Leuven (<https://soc.kuleuven.be/immrc/news/statement-for-palestine-by-ku-leuven-staff-and-students>) ook een solidariteitsstatement gepubliceerd. Als Belgische academische gemeenschap sluiten we ons aan bij tienduizenden collega's van over de hele wereld, o.a. Harvard (<https://docs.google.com/document/u/1/d/e/2PACX-1vQP5aNY9fTLf8-1cVbw7vJNYEIWNzs6GLfhIM0NUo-Y5Krama8MyINlhaiehSGOzhhiB2nxM3ERBYkF/pub?fbclid=IwAR1En8rrxvzhpgrgis9WBVufafHF-N5jl5pQbKbBgixJKG6ypkD891ungXa7A>) en Cambridge (https://docs.google.com/forms/d/1izky1h7m0ThpY2tLZltn52cNAdiSlv6KdzqEzzqA8es/viewform?edit_requested=true&fbclid=IwAR25Zn4Qd6JWRk4YWceKRBSilckcN2cEYiDsvgwCrhoH5k7MNPca5UpBQG8), die ook hun instituties, politieke vertegenwoordigers en de internationale gemeenschap oproepen om hun politieke en morele verantwoordelijkheid op te nemen en het recht van het Palestijnse volk op vrijheid en zelfbeschikking te ondersteunen. Dit is een ongeziene beweging van academische solidariteit en een doelbewuste keuze voor sociale rechtvaardigheid. Het toont het engagement van vele academici om de wereld niet alleen te begrijpen, maar ook te veranderen.

Koenraad Bogaert is docent aan de vakgroep Conflict en Ontwikkelingsstudies (UGent).

Itamar Shachar is postdoctoraal onderzoeker (FWO) aan de vakgroep Sociologie (UGent).

Sigrid Vertommen is postdoctoraal onderzoeker (FWO) aan de vakgroep Conflict en Ontwikkelingsstudies (UGent).

Lees ook:

- 'Oplaaierend geweld in Israël: dit is David tegen Goliath' (</nieuws/wereld/oplaaierend-geweld-in-israel-dit-is-david-tegen-goliath/article-opinion-1735471.html>)
- 'Een zoveelste "veroordeling" helpt een oplossing voor het Israëliëse-Palestijnse conflict geen meter vooruit' (</nieuws/belgie/een-zoveelste-veroordeling-helpt-een-oplossing-voor-het-israelische-palestijnse-conflict-geen-meter-vooruit/article-opinion-1734923.html>)
- 'Jodenhaat bedreigt ons allen' (</nieuws/belgie/jodenhaat-bedeigt-ons-allen/article-opinion-1507797.html>)

- [Bereiden Israël en Palestina zich voor op langdurige oorlog?](https://www.knack.be/nieuws/wereld/bereiden-israel-en-palestina-zich-voor-op-langdurige-oorlog/article-longread-1733701.html) (/nieuws/wereld/bereiden-israel-en-palestina-zich-voor-op-langdurige-oorlog/article-longread-1733701.html)
- ['Hamas staat niet zonder reden op de lijst van terroristische organisaties van de EU'](https://www.knack.be/nieuws/wereld/hamas-staat-niet-zonder-reden-op-de-lijst-van-terroristische-organisaties-van-de-eu/article-opinion-1734933.html) (/nieuws/wereld/hamas-staat-niet-zonder-reden-op-de-lijst-van-terroristische-organisaties-van-de-eu/article-opinion-1734933.html)
- ['Zonder te weten wat de Nakba is, is het moeilijk om het conflict in Palestina te begrijpen'](https://www.knack.be/nieuws/wereld/zonder-te-weten-wat-de-nakba-is-is-het-moeilijk-om-het-conflict-in-palestina-te-begrijpen/article-opinion-1734261.html) (/nieuws/wereld/zonder-te-weten-wat-de-nakba-is-is-het-moeilijk-om-het-conflict-in-palestina-te-begrijpen/article-opinion-1734261.html)
- ['Kritiek op Israël gelijkstellen met antisemitisme is niet alleen absurd, het is ook contraproductief'](https://www.knack.be/nieuws/belgie/kritiek-op-israel-gelijkstellen-met-antisemitisme-is-niet-alleen-absurd-het-is-ook-contraproductief/article-opinion-1667917.html) (/nieuws/belgie/kritiek-op-israel-gelijkstellen-met-antisemitisme-is-niet-alleen-absurd-het-is-ook-contraproductief/article-opinion-1667917.html)

Ook interessant voor u:

(<https://www.knack.be/nieuws/belgie/sophie-wilmès-mr-over-reizen-geen-poespas-aan-voorwaarden-die-niemand-begrijpt/article-longread-1742119.html>)

(<https://www.knack.be/nieuws/wetenschap/bruno-holthof-oxford-ceo-in-engeland-heeft-ons-vaccin-helemaal-geen-idee/article-longread-1742119.html>)

(<https://www.knack.be/nieuws/belgie/dit-sterft-een-stille-dood-georges-louis-bouchez-bijt-in-het-hoofddoekendiscussie/article-longread-1742119.html>)

(<https://www.knack.be/nieuws/belgie/kamer-vraag-onderzoek-rekenhof-naa-renovatie-staatsbudget/article-longread-1742119.html>)

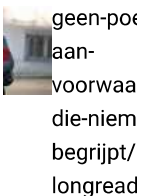
(<https://www.knack.be/nieuws/belgie/niet-op-tijd-psychische-hulp-vinden-na-gruwelijke-ervaringen-hoe-kan-dat-in-een-ontwikkeld-land-als-belgie/article-opinion-1742343.html>)

” Niet op tijd psychische hulp vinden na gruwelijke ervaringen: hoe kan dat in een ontwikkeld land als België? (<https://www.knack.be/nieuws/belgie/niet-op-tijd-psychische-hulp-vinden-na-gruwelijke-ervaringen-hoe-kan-dat-in-een-ontwikkeld-land-als-belgie/article-opinion-1742343.html>)

- Athena Beckers

Meest gelezen

(<https://www.knack.be/nieuws/belgie/sophie-wilmès-mr-over-reizen-geen-poespas-aan-voorwaarden-die-niemand-begrijpt/article-longread-1742119.html>)

1 1742119